

De Code Goed Onderwijsbestuur VO 2019 is begin juni op de ALV aan de leden van de VO-raad voor-gelegd. In deze nieuwe rubriek bevragen we bestuurders over de vier onderliggende principes van de code. In de eerste (extra lange) aflevering: Chris Flikweert, voorzitter College van Bestuur van de Gomarus Scholengemeenschap in Gorinchem en Zaltbommel.

Principe 1:

‘GIJ ZULT VERANTWOORDELIJK ZIJN.’

Besturen zijn verantwoordelijk voor de onderwijskwaliteit en de randvoorwaarden die dat mogelijk maken.

“Ik ben als bestuurder eindverantwoordelijk voor het onderwijs dat we hier op school geven. Gelukkig hoef ik het niet alleen te doen, maar ik moet het wel zo regelen dat ik zicht heb op de kwaliteit van het onderwijs. Ik vind het daarom belangrijk dat de goede mensen op de goede plaats zitten, in de klas of in de ondersteunende diensten. Zij doen uiteindelijk het werk. Ik geef hun ruimte om hun werk te doen en doe mijn best om de verantwoordelijkheden op de plaats te leggen waar ze thuishoren, zonder veel beperkingen. Maar ik vraag wel verantwoording. Of liever zie ik nog dat collega’s uit zichzelf verantwoording afleggen, omdat ze zich geroepen voelen om hun werk uit te leggen. Een soort basisattitude, ook als dingen anders gaan dan gepland.”

Principe 2:

‘GIJ ZULT PROFESSIONEEL ZIJN.’

Bestuur en intern toezicht zetten zich in voor een lerende organisatie op alle niveaus om invulling te geven aan de regionale maatschappelijke opgave.

“Professionaliteit betekent voor mij dat je voldoende gekwalificeerd bent om je werk te doen en dat je je kennis en vaardigheden op peil houdt. Binnen onze school is het heel belangrijk dat je steeds blijft leren. We werken veel met professionele leergemeenschappen waarin je met en van elkaar leert. Ook directie en bestuur moeten zichzelf blijven scholen. Ik heb onlangs zelf nog een traject gevolgd over maturiteit en het geven van feedback. Dat werd geleid door een professional en besloeg vier dagdelen verspreid door een schooljaar. Ik spreek daarnaast in een soort intervisiegroep met bestuurders uit de zorg en het bedrijfsleven. Ook heb ik een persoonlijke coach, die ik problemen kan voorleggen en die mij feedback geeft. Uiteraard doe ik dit in overleg met mijn raad van toezicht. Dat ik dit organiseer, vind ik normaal. Ik heb bijna twintig jaar in het bedrijfsleven gewerkt als leidinggevende van ingenieurs en ICT’ers en daar was ook altijd een cultuur van een leven lang leren. Als bestuurder en als school moet je dat zeker uitdragen. Niemand weet nu al precies wat hij de rest van zijn leven gaat doen. Voor onze leerlingen geldt dat ook, misschien nog wel meer. Als groep van reformatische scholen doen we ook al meer dan tien jaar aan collegiale visitatie. Op bestuursniveau, maar ook over het primaire proces en in de vorm van een soort audits over het examenproces. Jaarlijks zijn er een of twee visitaties.”

‘Het is niet erg om te zeggen dat iets niet is gelukt’

Principe 3:

‘GIJ ZULT INTEGER ZIJN.’

Om het vertrouwen van de samenleving verder te versterken is integer handelen onmisbaar. Integer handelen omvat zoveel als ‘het juiste doen, en het niet-juiste laten’ en ‘naar eer en geweten en naar beste kunnen en vermogen handelen’.

“Integriteit is de basis van mijn werk en persoon. Als er getwijfeld kan worden aan wat ik zeg en doe, wordt het wel heel lastig om mijn werk te doen. Ik houd integriteit dicht bij mezelf: ik behandel anderen zoals ik zelf ook behandeld wil worden. Dat is een universeel principe, maar daar liggen voor mij persoonlijk ook christelijke waarden en normen aan ten grondslag. ‘Zeg wat je doet en doe wat je zegt’, en als dat niet lukt, probeer daar dan eerlijk over te zijn. Het is niet erg om te zeggen dat iets niet is gelukt of anders is gelopen dan je dacht. Dat is geen zwakte, maar juist een kracht. We zijn allemaal mensen.

Het is uiteindelijk niet moeilijk om als bestuurder integer te handelen, als je maar consequent bent. We hebben op onze school ook wel eens een zwakke afdeling gehad. Ik heb daar toen heel open over gecommuniceerd, heb verteld hoe het kwam en wat we eraan gingen doen. Dat werkte veel beter dan verstoppen wat er aan de hand was. Ouders hebben het recht dat soort dingen te weten.”

Principe 4:

‘GIJ ZULT OPENHEID GEVEN.’

Onderwijsinstellingen hebben een maatschappelijke opgave en voeren die uit met publiek gefinancierde middelen. Om die reden geven zij actief invulling aan het principe ‘openheid’.

“Dit principe hangt nauw samen met integriteit. Door open te zijn, laat je zien dat je niets te verbergen hebt en integer bent. Wij verantwoorden ons in ons jaarverslag, houden ieder jaar een bijeenkomst voor de leden van onze schoolvereniging (die 600 leden telt) en we nodigen de kerken die achter onze school staan, elk jaar uit om over een bepaald thema te spreken. We staan midden in de maatschappij en laten de mensen om ons heen zien wat we doen. Bij het geven van openheid heb ik zelf te maken met de raad van toezicht aan de ene kant en de stakeholders van de school aan de andere. Ik leg periodiek verantwoording af bij de raad van toezicht, maar ik zorg ook altijd dat de voorzitter van de raad geïnformeerd is op het moment dat er op school iets speelt waarover vragen kunnen worden gesteld. Hij moet niet voor verrassingen komen te staan, vind ik. Maar ik mail of app hem niet dagelijks, hoor. Hetzelfde geldt voor de communicatie met ouders. Ik luister eerst goed naar wat ouders en leerlingen zeggen en vertel dan wat ik vind en waarom ik dingen doe. Maar goed communiceren is het moeilijkste wat er is.”

‘Ook directie en bestuur moeten zichzelf blijven scholen’